

Соціально-економічне становище Запорізької області за січень–серпень 2020 року

Повідомлення Головного управління статистики

Демографічна ситуація

Чисельність наявного населення Запорізької області, за оцінкою, на 1 серпня 2020р. становила 1676899 осіб.

Упродовж січня–липня 2020р. чисельність населення зменшилася на 10502 особи. Порівняно з січнем–липнем 2019р. обсяг природного скорочення зменшився на 176 осіб та становив 9778 осіб.

Залишається суттєвим перевищення кількості померлих над кількістю живонароджених: на 100 померлих – 39 народжених.

Зайнятість

Середньооблікова кількість штатних працівників підприємств, установ та організацій Запорізької області з кількістю працюючих 10 осіб і більше в липні 2020р. становила 339,7 тис. осіб. У порівнянні з червнем 2020р. їх кількість у цілому по області зменшилась на 0,8 тис. осіб, або на 0,2%.

Вагоме зменшення показника відбувалось на підприємствах надання інших видів послуг (на 4,2%), текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів (на 2,3%), діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування (на 1,8%), тимчасового розміщування й організації харчування (на 1,5%).

І, навпаки, суттєве збільшення показника спостерігалось на підприємствах сільського, лісового та рибного господарств (на 1,8%).

Оплата праці та соціально-трудова відносина

Розмір середньої номінальної заробітної плати одного штатного працівника в липні 2020р. у 2,5 раза перевищив законодавчо встановлений рівень мінімальної заробітної плати (4723 грн) та становив 11889 грн, що на 2,9% більше, ніж у червні 2020р. і на 8,8% – ніж у аналогічному місяці 2019р.

Найвищий розмір заробітної плати відмічався у працівників постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (21782 грн), добувної промисловості і розроблення кар'єрів (21033 грн), виробництва коксу і продуктів нафтоперероблення (17343 грн), металургійного виробництва, виробництва готових металевих виробів, крім машин та устаткування (17096 грн).

Необхідно зазначити, що до групи з найнижчою заробітною платою, розмір якої складає 39–55% середньообласного рівня, відносилися працівники текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів, тимчасового розміщування й організації харчування, операцій з нерухомим майном.

Реальна заробітна плата (з урахуванням змін споживчих цін) у липні 2020р. в порівнянні з червнем 2020р. збільшилась на 3,9%, а відносно липня 2019р. – на 7,7%. За січень–липень 2020р. по відношенню до аналогічного періоду 2019р. вона збільшилась на 7,7%.

Сума несплаченої заробітної плати за липень 2020р. зменшилась на 3,4 млн.грн, або на 2,5% та на 1 серпня 2020р. становила 134,6 млн.грн.

У цілому по економіці області обсяг несплаченої заробітної плати на початок серпня 2020р. становив 3,3% фонду оплати праці, нарахованого за липень.

Із загальної суми заборгованості на 1 серпня 2020р. 53,5% складає борг працівникам економічно активних підприємств. За липень 2020р. сума заборгованості з виплати заробітної плати по цих підприємствах зменшилась на 4,2% та становила 72,0 млн.грн.

На початок серпня 2020р. значна частина суми заборгованості цієї категорії підприємств припадала на виробництво хімічних речовин та хімічної продукції (28,2% загальної суми боргу по області), металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування (23,9%), освіту (19,8%), водопостачання, каналізацію, поводження з відходами (13,6%).

Основну частину боргу утворено на підприємствах міст: Запоріжжя (81,2%) та Мелітополь (4,7%), Василівського району (4,2%).

На 1 серпня 2020р. вчасно не отримали заробітну плату 6,3 тис. працівників економічно активних підприємств (1,9% штатних працівників, зайнятих на підприємствах з кількістю працюючих 10 осіб та більше) у середньому по 11372 грн кожен. Значно вищим цей показник був у працівників державного управління й оборони, обов'язкового соціального страхування (67967 грн), освіти (39459 грн).

На 1 серпня 2020р. заборгованість із виплати заробітної плати за рахунок бюджетних коштів становила 203,9 тис.грн.

Ціни

Ціни на споживчому ринку області в січні–серпні 2020р. зросли на 0,6%. Подорожчання у сфері охорони здоров'я становило 7,8%. Вартість алкогольних напоїв, тютюнових виробів підвищилась на 6,4%, товарів та послуг у сфері зв'язку – на 4,4%, у сфері освіти – на 2,8%, різних товарів та послуг – на 1,3%, у сфері ресторанів та готелів – на 0,5%. Плата за житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива збільшилась на 0,3%, продукти харчування та безалкогольні напої подорожчали на 0,2%. Водночас зареєстровано зниження цін на одяг і взуття – на 10,3%. Подешевлення у сфері транспорту становило 1,9%, у сфері відпочинку і культури – 1,6%. Ціни на предмети домашнього вжитку, побутову техніку та поточне утримання житла знизились на 0,5%.

Промисловість

У січні–серпні 2020р. порівняно з січнем–серпнем 2019р. **індекс промислової продукції** становив 88,4%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** обсяг виробництва зменшився на 0,2%.

У **переробній промисловості** індекс промислової продукції склав 90,2%.

На підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів обсяг виробництва зменшився на 1,0%.

У січні–серпні 2020р. вироблено 230,1 т яловичини і телятини свіжої чи охолодженої – туш, напівтуш, четвертин необвалених, 2029,0 т свинини свіжої чи охолодженої – туш, напівтуш (уключаючи оброблені сіллю чи консервантами для тимчасового зберігання), 6371,0 т виробів ковбасних та подібних продуктів з м'яса, субпродуктів чи крові тварин та подібних виробів і харчових продуктів на їхній основі (крім виробів ковбасних з печінки та страв готових), 394,9 тис.т олії соняшникової та сафлорової та їх фракцій, нерафінованих (крім хімічно модифікованих) та 53,5 тис.т олії соняшникової і сафлорової та їх фракцій, рафінованих (крім хімічно модифікованих), 1817,1 т масла вершкового жирністю не більше 85%, 496,2 т сиру свіжого неферментованого (недозрілого і невитриманого; уключаючи сир із молочної сироватки та кисломолочний сир), 1841,2 т молока і вершків коагульованих, йогурту, кефіру, сметани та інших ферментованих продуктів, 48,3 тис.т борошна пшеничного чи пшенично-житнього, 28,9 тис.т хліба та виробів хлібобулочних, нетривалого зберігання, 4093,0 т пряників та виробів подібних, 1870,1 тис.дал води натуральної мінеральної негазованої.

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів індекс промислової продукції становив 72,3%.

За вісім місяців 2020р. вироблено 12,6 т білизни постільної бавовняної (крім трикотажної машинного чи ручного в'язання), 23,8 т брезентів, навісів і тентів (крім навісів для будинків-фургонів), 146,4 тис.шт комплектів і костюмів чоловічих та хлопчачих з тканини бавовняної або з волокон синтетичних, або штучних, виробничих та професійних, 697,3 тис. пар рукавичок, рукавиць, мітенок (крім трикотажних).

У виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності відбулося зростання виробництва на 0,4%.

На підприємствах із виробництва коксу та продуктів нафтоперероблення індекс промислової продукції склав 100,3%.

У виробництві хімічних речовин і хімічної продукції випуск промислової продукції зменшився на 7,0%.

На підприємствах із виробництва основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів індекс промислової продукції склав 101,6%.

У виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції відбулося зниження виробництва на 8,1%.

За січень–серпень 2020р. виготовлено 1230,7 т мішків та пакетів (у т.ч. конусоподібних), з полімерів етилену (не включаючи із синтетичних текстильних матеріалів), 84926,8 тис.шт бутлів, пляшок, флаконів, фляг та виробів подібних для транспортування або пакування продукції (стаканів для сметани, йогурту тощо), місткістю 2 л і менше, з пластмас, 236,1 тис.т вапна негашеного, 16,7 тис.т елементів конструкцій збірних для будівництва з цементу, бетону або каменю штучного, 117,2 тис.т розчинів бетонних, готових для використання.

У металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування індекс промислової продукції склав 90,4%.

З початку 2020р. вироблено 21749,6 т труб і трубок, зварних, гарячого або холодного формування, прямокутного або квадратного поперечного перерізу, із зовнішнім діаметром не більше 406,4 мм, з товщиною стінки не більше 2 мм, зі сталі іншої, крім неіржавної, 577,3 т деталей, виливаних з чавуну сірого, для машинного обладнання і механічних приладів (крім двигунів), 19479,7 т конструкцій, виготовлених виключно або переважно з листового матеріалу, з металів чорних, інших, 27533 шт раковин та умивальників, зі сталі неіржавної.

На підприємствах машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування, обсяги виробництва знизились на 13,1%.

За вісім місяців 2020р. випущено 4417 шт трансформаторів інших, н.в.і.у., потужністю не більше 1 кВ·А, 5074 шт основ апаратури електричної для контролю та розподілення електроенергії інших, на напругу не більше 1 кВ, 6958,3 т провідників електричних інших на напругу не більше 1 кВ, не оснащених елементами з'єднувальними, 2084 шт обладнання й апаратів для фільтрування й очищення повітря та газів (крім фільтрів впускних повітряних для двигунів внутрішнього згорання).

У **постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря** показники виробництва зменшились на 18,4%.

За січень–серпень 2020р. вироблено 23001,4 млн.кВт·год електроенергії.

Сільське господарство

У січні–серпні 2020р. **індекс сільськогосподарської продукції** порівняно з січнем–серпнем 2019р. становив 89,6%, у т.ч. на підприємствах – 89,0%, у господарствах населення – 90,7%.

Станом на 1 вересня 2020р. культури зернові та зернобобові були скошені та обмолочені господарствами всіх категорій на площі 942,6 тис.га, що на 0,9% більше, ніж на початок вересня 2019р. Зібрана площа культур зернових та зернобобових склала 95,7% площі посівів (торік – 96,1%). Виробництво зерна та зернобобових (у початково оприбуткованій масі) становило 2819,6 тис.т, що на 11,0% менше, ніж було одержано на початок вересня 2019р. У середньому з 1 га обмолоченої площі одержано по 29,9 ц вищезазначеної продукції (на 4,0 ц менше, ніж торік).

Усіма категоріями господарств на 1 вересня 2020р. одержано овочів відкритого ґрунту 97,3 тис.т (на 8,3% менше, ніж на відповідну дату 2019р.), плодово-ягідної продукції – 27,2 тис.т (на 15,5% менше).

У січні–серпні 2020р. реалізовано на забій сільськогосподарських тварин (у живій масі) 37,6 тис.т. Вироблено основних видів тваринницької продукції: молока – 143,7 тис.т, яєць – 403,5 млн.шт. Порівняно з січнем–серпнем 2019р. загальні обсяги виробництва яєць, молока та м'яса зменшились на 14,3%, 7,6% і 0,8% відповідно.

У структурі реалізації сільськогосподарських тварин на забій підприємствами (крім малих) частка свиней становила 55,6%, птиці – 31,8%, великої рогатої худоби – 8,1%.

У січні–серпні 2020р. у підприємствах обсяг вирощування сільськогосподарських тварин у порівнянні з січнем–серпнем 2019р. зменшився на 6,7%.

Відношення загального обсягу вирощування сільськогосподарських тварин до реалізації на забій становило 94,5% (торік – 103,1%).

Станом на 1 вересня 2020р. в усіх категоріях господарств нараховувалося 68,6 тис. голів овець та кіз (на 15,8% менше, ніж на 1 вересня 2019р.), 79,5 тис. голів великої рогатої худоби (на 12,3% менше) (у т.ч. корів – 41,6 тис. голів (на 12,1% менше)), свиней – 178,6 тис. голів (на 17,7% менше), птиці – 4712,5 тис. голів (на 15,5% менше).

За розрахунками, господарствами населення утримувалося 79,1% (у січні–серпні 2019р. – 80,4%) загальної кількості великої рогатої худоби (у т.ч. корів – 86,3% (86,7%)), овець та кіз – 65,5% (65,6%), птиці – 54,9% (48,5%) і свиней – 35,6% (32,7%).

Загальний обсяг основних видів власно виробленої продукції сільського господарства, реалізованої підприємствами, в січні–серпні 2020р. склав 9682,7 млн.грн, у т.ч. продукції рослинництва – 8768,0 млн.грн, тваринництва – 914,7 млн.грн.

Середні ціни продукції сільського господарства, реалізованої підприємствами, за січень–серпень 2020р. у порівнянні з січнем–серпнем 2019р. зросли на культури плодови та ягідні в 1,7 раза, молоко – на 9,8%, культури зернові та зернобобові – на 7,7%, насіння культур олійних – на 6,8%, тварини сільськогосподарські живі – на 0,2%, знизилась на культури овочеві на 4,3%, яйця – на 1,8%.

На 1 вересня 2020р. у підприємствах, які безпосередньо вирощують, та підприємствах, що займаються зберіганням і переробленням культур зернових та зернобобових, було в наявності 1422,1 тис.т зерна (на 8,8% менше, ніж на 1 вересня 2019р.), у т.ч. 1123,0 тис.т пшениці, 200,9 тис.т ячменю, 21,8 тис.т кукурудзи. У підприємствах, які безпосередньо вирощують культури зернові та зернобобові, зберігалось 1207,8 тис.т зерна (на 5,9% менше), у т.ч. 959,6 тис.т пшениці, 153,9 тис.т ячменю, 21,5 тис.т кукурудзи.

Будівництво

Обсяг виробленої **будівельної продукції** (виконаних будівельних робіт) підприємствами області в січні–серпні 2020р. становив 1424,1 млн.грн. Індекс будівельної продукції порівняно з січнем–серпнем 2019р. склав 62,5%.

Нове будівництво склало 11,4% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний та поточний) – 46,7%, реконструкція та технічне переоснащення – 41,9%.

Зовнішня торгівля товарами

У січні–липні 2020р. експорт **товарів** становив 1644,8 млн.дол. США, імпорт – 688,6 млн.дол. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі товарами становило 956,2 млн.дол. Порівняно з січнем–липнем 2019р. експорт зменшився на 11,2%, імпорт – на 31,2%.

Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 2,39 (у січні–липні 2019р. – 1,85).

Зовнішньоторговельні операції проводились із партнерами із 151 країни світу.

Основу товарної структури експорту склали недорогі метали та вироби з них, механічні та електричні машини, продукти рослинного походження, жири та олії тваринного або рослинного походження, мінеральні продукти.

У загальному обсязі експорту товарів порівняно з січнем–липнем 2019р. збільшилась частка механічних машин з 8,4% до 11,6%, зернових культур – з 6,7% до 8,6%, жирів та олій тваринного або рослинного походження – з 5,1% до 7,5%. Натомість зменшилась частка чорних металів з 54,2% до 52,2%, руд, шлаку і золи – з 4,2% до 3,5%.

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу (ЄС) становив 412,8 млн.дол., або 25,1% загального обсягу експорту та зменшився порівняно з січнем–липнем 2019р. на 18,6%.

Найбільші обсяги експорту до країн ЄС склали чорні метали – 43,5%, руди, шлак і зола – 14,0%, жири та олії тваринного або рослинного походження – 9,4%, зернові культури – 5,9%, механічні машини – 4,8% загального обсягу експорту до цих країн.

Найвагоміші експортні поставки товарів серед країн-членів ЄС здійснювалися до Італії, Німеччини, Чехії, Польщі, Іспанії. Серед інших країн світу найбільше експортувалися товари до Російської Федерації, Китаю, Туреччини, США, Єгипту, Індії, Об'єднаних Арабських Еміратів, Ізраїлю.

Серед найбільших країн-експортерів порівняно з січнем–липнем 2019р. збільшився експорт товарів до США в 2 рази, Китаю – на 86,3%, Єгипту – на 41,7%, Ізраїлю – на 30,9%, Німеччини – на 8,8%, Іспанії – на 1,5%, зменшився експорт товарів до Туреччини на 38,7%, Індії – на 26,4%, Польщі – на 24,8%, Об'єднаних Арабських Еміратів – на 24,7%, Російської Федерації – на 22,5%, Чехії – на 11,7%, Італії – на 2,1%.

Основу товарної структури імпорту склали механічні та електричні машини, мінеральні продукти, недорогоцінні метали та вироби з них, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості, живі тварини, продукти тваринного походження.

У загальному обсязі імпорту товарів проти січня–липня 2019р. збільшилась частка електричних машин з 8,2% до 16,2%, чорних металів – з 4,7% до 6,1%, риби і ракоподібних – з 3,8% до 5,5%, різноманітної хімічної продукції – з 2,2% до 3,0%, зменшилась частка палив мінеральних, нафти і продуктів її перегонки з 35,0% до 14,4%.

Імпорт товарів із країн ЄС становив 303,4 млн.дол., або 44,1% загального обсягу та збільшився проти січня–липня 2019р. на 5,2%.

Найвагоміші обсяги імпорту товарів із країн ЄС склали: електричні машини – 29,3%, механічні машини – 23,9%, сіль, сірка, землі та каміння – 4,4%, палива мінеральні, нафта і продукти її перегонки – 3,6% загального обсягу імпорту із цих країн.

Серед країн ЄС найвагоміші імпорتنі надходження товарів здійснювалися з Німеччини, Польщі, Італії, Словаччини, Фінляндії. Серед інших країн світу найбільші імпорتنі поставки товарів надходили з Російської Федерації, Китаю, США, Туреччини, Норвегії.

Порівняно з січнем–липнем 2019р. імпорт товарів збільшився з Фінляндії на 95,6%, Німеччини – на 95,1%, Норвегії – на 83,4%, США – на 13,6%. Однак менше ввезено товарів із Російської Федерації в 2,4 рази, Китаю – на 46,3%, Туреччини – на 31,2%, Словаччини – на 30,8%, Польщі – на 21,2%, Італії – на 14,8%.

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібною торгівлю, до якого включено дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–серпні 2020р. становив 32786,9 млн.грн, що на 13,3% більше обсягів січня–серпня 2019р.

Роздрібний товарооборот підприємств (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–серпні 2020р. становив 23515,0 млн.грн і в порівнянних цінах проти січня–серпня 2019р. збільшився на 11,6%. Роздрібний товарооборот за серпень 2020р. становив 3303,5 млн.грн і в порівнянних цінах проти серпня 2019р. збільшився на 13,0%, а проти попереднього місяця – на 3,6%.

Транспорт

У Запорізькій області в січні–серпні 2020р. підприємствами транспорту перевезено 11,4 млн.т вантажів, що на 4,3% менше обсягу січня–серпня 2019р. **Вантажообіг** становив 6425,7 млн.ткм і зменшився на 3,0%.

Залізничним транспортом відправлено 8612,3 тис.т вантажів (на 0,3% більше обсягу січня–серпня 2019р.). Збільшилося відправлення брухту чорних металів в 1,6 рази, коксу – на 41,4%, будівельних матеріалів – на 24,1%, чорних металів – на 4,9%. У той же час зменшилося відправлення добрив на 3,1%, руди залізної і марганцевої – на 7,8%, нафти і нафтопродуктів – на 20,4%, зерна і продуктів перемолу – в 1,5 рази, кам'яного вугілля – у 4,9 рази. Вантажообіг зменшився на 3,0% та становив 5807,0 млн.ткм.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) у січні–серпні 2020р. перевезено 2457,2 тис.т вантажів (у порівнянні з січнем–серпнем 2019р. на 19,9% менше) та виконано вантажообіг в обсязі 591,2 млн.ткм (на 4,9% менше).

Протягом січня–серпня 2020р. послугами пасажирського транспорту скористалися 49,3 млн. пасажирів (58,9% обсягу січня–серпня 2019р.) та виконано **пасажиروبіг** в обсязі 856,4 млн.пас.км (44,9%).

У січні–серпні 2020р. послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 34,0 млн. пасажирів, що склало 64,0% показника січня–серпня 2019р., при цьому перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб-підприємців зменшилось на 27,5% і склало 9,5 млн. пасажирів.

Обсяг пасажирських перевезень міським електротранспортом у січні–серпні 2020р. проти січня–серпня 2019р. зменшився у 2 рази і становив 13,0 млн. пасажирів.